

TEOSOFIE

EUGEN MATZOTA

Membru la Societății Teosofice, Adyar, India

EDIȚIA A PATRA

2020

CUPRINS

MULȚUMIRI	5
CUPRINS	7
ÎNAINTE DE TOATE.....	11
<i>Nu sunt eu Stăpânul Inelelor.....</i>	<i>11</i>
DESPRE TEOSOFIE	13
<i>Ce este Teosofia?.....</i>	<i>13</i>
<i>Fundamentele învățăturilor teosofice .....</i>	<i>15</i>
<i>Care este esența învățăturilor teosofice?.....</i>	<i>17</i>
<i>Obiectul Teosofiei.....</i>	<i>19</i>
<i>Teosofia, o nouă religie? .....</i>	<i>20</i>
SOCIETATEA TEOSOFICĂ.....	23
<i>Despre Societatea Teosofică.....</i>	<i>23</i>
<i>Cronologie .....</i>	<i>24</i>
<i>Blavatsky, o femeie extraordinară.....</i>	<i>26</i>
<i>Care sunt scopurile Societății Teosofice?.....</i>	<i>28</i>
<i>Teosofii, oameni dintre noi.....</i>	<i>29</i>
<i>Emblema Societății Teosofice.....</i>	<i>31</i>
UNIVERS, VIAȚĂ ȘI MATERIE.....	35
<i>Univers .....</i>	<i>36</i>
<i>Viață și materie.....</i>	<i>37</i>
<i>Cele trei aspecte ale materiei .....</i>	<i>38</i>
<i>Lumile Universului .....</i>	<i>40</i>
<i>Lumea noastră solară.....</i>	<i>41</i>
<i>Ce-a fost la început?.....</i>	<i>43</i>
EVOLUȚIE.....	47
<i>Etape ale evoluției .....</i>	<i>47</i>
<i>Omul.....</i>	<i>49</i>
<i>Corpurile omului .....</i>	<i>49</i>
<i>Gunele materiei la om .....</i>	<i>50</i>
<i>Planeta pe care trăim.....</i>	<i>51</i>
<i>Evoluția Pământului.....</i>	<i>52</i>
LUMEA FIZICĂ.....	57

<i>Ce este materia?</i>	57
<i>Atomul</i>	57
<i>Prana solară și magnetism</i>	59
<i>Influențarea corpului eteric</i>	60
LUMEA ASTRALĂ	65
<i>Personalitatea inferioară a omului</i>	65
<i>Cele șapte planuri ale lumii astrale</i>	66
<i>Influențarea corpului astral</i>	67
<i>Regiunile lumii astrale</i>	69
LUMEA MENTALĂ	73
<i>Aspectele mentalului</i>	73
<i>Corpul causal</i>	75
<i>Intuiția</i>	76
<i>Ce este Sinele?</i>	77
<i>Regiunile lumii mentale</i>	78
KARMA	83
<i>Mai multe vieți</i>	85
<i>Cauză și efect</i>	86
<i>Karma și Teosofia</i>	87
DREPTATE DIVINĂ ȘI UMANĂ	93
<i>Justiție umană</i>	93
<i>Morala omului</i>	95
LEGEA IUBIRII ȘI SACRIFICIULUI	99
<i>Omul obișnuit și cel evoluat</i>	100
<i>Trei feluri de oameni</i>	100
GÂNDUL	105
<i>Percepția mentalului</i>	105
<i>Controlul asupra mentalului</i>	107
INFLUENȚA GÂNDULUI	113
<i>O lume de vibrații</i>	114
<i>Rugăciunea</i>	115
<i>Evoluția omului</i>	116
<i>Rolul teosofului în societate</i>	117
CONCENTRARE, MEDITAȚIE ȘI CONTEMPLAȚIE	121
<i>Mentalul</i>	121
<i>Concentrarea</i>	121
<i>Meditația</i>	122
<i>Omul, creație a gândurilor sale</i>	123
PRIMELE RASE UMANE	127
<i>Creatorii Universului</i>	127

<i>Rasele cu adevărat umane</i>	129
EVOLUȚIA SISTEMULUI SOLAR ȘI A RASEI UMANE	133
<i>Geometria lui Dumnezeu</i>	133
<i>Universul</i>	134
<i>Pământul</i>	135
<i>Sistemul nostru solar</i>	136
<i>Schemele de evoluție</i>	137
<i>Monada</i>	138
<i>Umanitatea</i>	138
<i>Rasa Zeilor</i>	140
<i>Atlantida</i>	141
<i>A șasea rasă umană</i>	141
<i>Umanitatea, azi</i>	142
MAREA IERARHIE OCULTĂ	145
<i>Maestrii Înțelepciunii și Înțelepciunea Antică</i>	145
<i>Marea Ierarhie Ocultă</i>	146
<i>Shamballa și Templul lui IBEZ</i>	148
<i>Adepții controlează evoluția omului</i>	151
<i>Stadiul actual al omenirii</i>	152
<i>Evoluția viitoare a omului</i>	154
MORALA	157
<i>Morala ca Știință a datoriei</i>	157
<i>Bine și rău</i>	159
<i>Ce putem face?</i>	159
<i>Dorința și pasiunea</i>	160
<i>Munca</i>	161
MODUL DE VIAȚĂ AL TEOSOFULUI	165
<i>Cum ar trebui să fie un teosof?</i>	165
<i>Conduita teosofului</i>	166
<i>Concentrarea atenției</i>	166
<i>Calea teosofului</i>	168
TEOSOFIA ȘI RELIGIILE	171
<i>Religie, dogmă, cult</i>	171
<i>Înțelepciunea Antică</i>	172
<i>Teosofia de-a lungul timpului</i>	173
<i>Nici-o religie nu este deasupra adevărului</i>	176

DESPRE TEOSOFIE

„Doctrina Secretă era religia universal răspândită în lumea veche și preistorică.” -- Doctrina secretă

Ce este Teosofia?

Teosofia, după cum arată și numele (gr. *theos* - Divinitate, Zeu, Dumnezeu și gr. *sophia* - înțelepciune), înseamnă *Înțelepciunea Divină*, cea pe care o aveau Zeii. Așa o definește chiar H. P. Blavatsky (1831-1891), cea care a dat o nouă strălucire unui termen vechi de mii de ani, în *Key to Theosophy*. O mai putem defini ca un ansamblu de adevăruri ce stau la baza religiilor.

Teosofia este la fel de veche ca și lumea, drept care se mai cheamă și „Înțelepciune antică”. Ea redă omenirii învățătura pierdută a antichității, *Știința sufletului*, luminând scrierile sfinte ale tuturor religiilor, relevându-le sensul esoteric, justificându-le în fața rațiunii, dar și a intuiției.

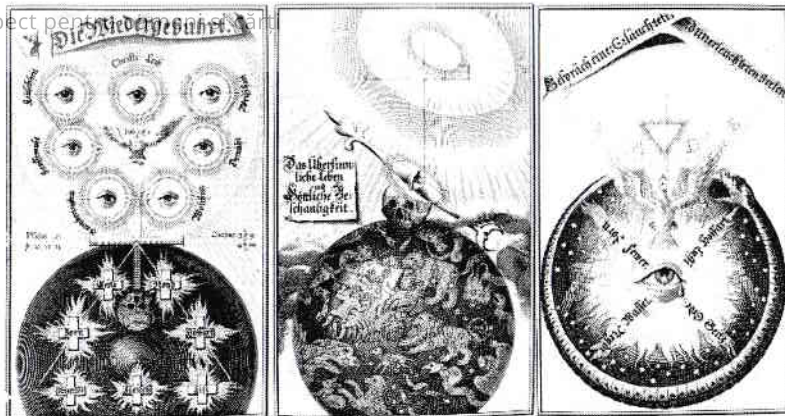

Teosofia este adevărul aflat la baza tuturor religiilor.

Este *Gnosa* creștinilor, *Sufismul* mahomedanilor ori *Brahma-Vidya* a indienilor.

Teosofia are două principii de bază: *imanețta lui Dumnezeu* și, ca un corolar la acest adevăr suprem, *fraternitatea și solidaritatea umană*. Dumnezeu este peste tot, în toate. Spiritul care este întâlnit în orice, de la arhanghel la atom, este *viața veșnică*, este El, Unicul, este Dumnezeu.

Păsărea Phoenix, sufletul renăscut, trece printre Alpha și Omega, într-un ciclu reprezentat de Uroborus (*Theosophische Wercken, Amsterdam, 1642, Jakob Böhme*)

Termenul de *Teosofie* este menționat în neoplatonism, de către *Porfir din Tir*, în *De Abstinencia* (4.9), unde se vorbește despre Teosofia greacă și caldeeană.

Mai târziu, la mijlocul primului mileniu D.C., *Pseudo-Dionisie Areopagitul* îl folosește în *Theologia Mystica*.

H.P. Blavatsky în 1889

În secolul XVII, termenul este legat de nume ca *Paracelsus* sau *Cornelius Agrippa*, pentru a fi apoi la baza scrierilor lui *Jacob Böhme*, care, chiar dacă era doar un cizmar din Görlitz, Germania, îi va influența pe *Schelling* și *Emanuel Swedenborg*.

Böhme a avut viziuni încă din copilărie, chiar și inspirația divină. Una dintre cele mai importante opere ale sale este *Mysterium Magnum*, unde vorbește despre viața spirituală, libertate, bun și rău.

A venit apoi contesa H. P. Blavatsky, cea care i-a dat o nouă strălucire și a fondat în 1875 *Societatea Teosofică*.

Fundamentele învățăturilor teosofice

Așa cum sunt ele prezentate pe scurt de către Societatea Teosofică, fundamentele sunt o introducere pentru oricine vrea să înțeleagă pe scurt ceea ce poate aprofunda citind mai mult din operele atât de vaste ale contesei Blavatsky, în primul rând.

Conștiință, universal și individual

Forțele naturii nu operează la împlinire în Univers.

Fiecare eveniment s-a petrecut conform unor legi ce fac parte din Univers. Aceste legi sunt expresia *Conștiinței*.

Tot ceea ce există, de la electron la cea mai mare stea, este impregnat cu Conștiință. Această Realitate Fundamentală este atât de departe de capacitatea noastră de înțelegere, încât înțelepții și sfinții i-au spus *Dumnezeu*, dar și *Lege*, *Cer*, *Marele Arhitect*, *Evoluție*.

Să-i spunem *Logos*.

Imortalitatea omului

Următorul mare adevăr este acela că natura Logosului se află în fiecare om. Noi nu suntem acele trupuri care pier. Acestea sunt doar veșminte pe care le purtăm un timp.

Suntem suflete nemuritoare și perfecțiunea Logosului e și în noi, pentru că trăim și existăm în El.

Nu suntem conștienți de Natura noastră Divină în mod normal.

Reîncarnare

Trebuie să realizăm adevărata noastră natură că suntem născuți și nașterea noastră este intrarea într-un atelier sau laborator, unde, prin muncă, ne dezvoltăm capacitățile.

Nu e posibil să realizăm Natura Divină din noi prin experiențele unei vieți, așa că trebuie să ne reîncarnăm.

Intrăm în viață, ne naștem, creștem, acționăm, ne terminăm lucrarea și ne întoarcem. Întoarcerea noastră este moartea.

După o odihnă în cer, creștem prin înțelegerea bucuriilor ce le-am gândit dar nu le-am realizat și ne naștem din nou, mai purificați, mai puternici, mai înțelepți, pentru a ne perfecționa. Aceasta este Reîncarnarea.

Karma

Când trăim și acționăm, câteodată reușim, alteori nu. Facem bine, facem rău, conduși de altruismul sau de egoismul nostru.

Când facem rău, creăm discordie în armonia universală, și răul făcut de noi trebuie echilibrat de un nou bine.

Binele ce-l adăugăm trebuie să fie remodelat într-un bine care ajunge și mai departe. Acest proces de semănat și cules este numit *Karma*. Este legea reajustării, pe care un om o pune în funcțiune cu fiecare dintre gândurile, cuvintele sau faptele sale.

Fraternitatea Universală

Toate sufletele sunt divine, drept care sunt egale. Sunt suflete tinere și suflete bătrâne, dar toate sunt surori. În ciuda diferențelor de naștere, capacitate și mediu, de rasă, credință, sex, castă sau culoare, de bunătațe sau răutate, oamenii formează o invizibilă fraternitate.

Noi toți, ignorant sau înțelept, sus sau jos, formăm un lanț în care cel mai puternic crește ajutându-l pe cel mai slab.

Fraternitatea este legea de creștere pentru toți.

Această Fraternitate se extinde la toate, la animale, la păsări și pești, la plante, munți și mări.

Creștem prin unitatea cu toate lucrurile iar Natura Divină, latentă în tot, ajută Divinitatea noastră înnăscută să avanseze în frumusețea sa.

Planul lui Dumnezeu: Evoluția

Sunt două eterne mistere: misterul Logosului și misterul Omului. Tot ceea ce putem postula în ce privește Logosul, bunătațe, sfințenia, adevărul și frumusețea, totul sălășluiește în Om.

Religia și filosofia, știința și artele, comerțul și industria sau filantropia, toate acestea sunt canale prin care Natura Divină coboară pentru a-și releva Frumusețea.

Natura noastră umană tinde către Divinitate prin creșterea în virtuțile și capacitățile asociate acestor canale.

Teosofia înseamnă Înțelepciunea lui Dumnezeu. Este o declarație a modurilor de acțiune a Minții Divine. Toate întrebările noastre își găsesc răspuns când înțelegem *Planul lui Dumnezeu, care este evoluția*. Această înțelegere este moștenirea fiecărui suflet. Dar el o va avea doar dacă învață să fie un frate pentru orice trăiește.

Care este esența învățăturilor teosofice?

Învățăturile teosofice ar putea fi sintetizate astfel:

- a) Există o singură Realitate infinită, o unică Existență reală.
- b) De aici apare Dumnezeu manifestat, care se desfășoară de la unitate la dualitate și, apoi, la trinitate.
- c) Universul este manifestarea Vieții Unice, a lui Dumnezeu.
- d) Agenții lui Dumnezeu, cei care pun în practică Voința Sa, sunt Inteligențe care derivă din Dumnezeu manifestat și poartă diferite nume, ca: îngeri, devas, arhangheli.
- e) Omul este, asemenea Tatălui din Ceruri, diviniatul său lăuntric este nemuritor.

f) **Omul se dezvoltă, după legea Karmei, evoluând de-a lungul multor reîncarnări, în lumile inferioare (fizică, astrală și mentală) până la perceperea propriei divinități.**

g) **Există oameni perfecți, care și-au încheiat evoluția omenească. Aceștia sunt Învățătorii, Maeștrii.**

În *Doctrina secretă*, contesa H. P. Blavatsky spune despre Teosofie că „[...] nu este o religie, nici o filosofie nouă; căci este la fel de veche ca și omul-gânditor.“ Aceste doctrine esoterice ce fundamentează învățătura teosofică au, la rândul lor, rădăcini ce duc departe înapoi în timp.

De altfel, cosmogeneza prezentată în prima parte a Doctrinei secrete folosește cunoștințele unui popor necunoscut etnologiei, scrise într-o limbă misterioasă, și emanând dintr-o sursă repudiată de știință: **OCULTISMUL.**

Referitor la respingerea *a priori* a tot ceea ce ține de ocultism, găsim în *Buddismul esoteric* aceste rânduri care explică foarte bine cum stau lucrurile: „Este imposibil, atunci când se prezintă pentru prima oară spiritelor neantrenate datele complexe ale unei științe ce nu este familiară, să ai toate însușirile necesare acestei expuneri [...] și să dai toate detaliile posibile [...] Trebuie, în primul rând, să te mulțumești cu reguli generale și să te ocupi de excepții mai târziu, mai ales când, în cazul de față, este vorba de un studiu în care metodele tradiționale de învățământ ce se folosesc de obicei au drept scop imprimarea în memorie a fiecărei idei noi, provocând mai întâi o perplexitate ce nu se disipează decât mai târziu“.

Pentru cei formați în spiritul culturii europene, o cultură aflată pe drumul găsirii propriei identități, Orientul, cu ale sale adevăruri eterne, e greu de înțeles.

În *Le sentier du disciple*, Alice A. Bailey spune: „Unul dintre principalele obstacole în calea unei înțelegeri corecte a ocultismului este relativa tinerețe a popoarelor occidentale și schimbările rapide caracteristice civilizației europene și celei americane. Într-adevăr, istoria Europei nu cuprinde mai mult de 3000 de ani, iar a Americii, abia câteva secole. Ocultismul prosperă într-o atmosferă pregătită, într-un mediu puternic magnetizat și într-o stare de calm rezultat dintr-o activitate milenară pe planul mental.“

Un alt important obstacol este rezultatul importanței acordate aspectului material al lucrurilor, a materialismului, în general. Aceste

considerații referitoare la ocultism sunt perfect valabile pentru oricare domeniu al cunoașterii care nu alege calea bătătorită a materialismului.

Înțelesul celor scrise pe frontonul templului din Delphi: “CUNOAȘTE-TE PE TINE ÎNSUȚI” devine clar. La capătul drumului suntem tot noi.

Sau, cum scria Eddington în *Spațiu, timp, gravitație*:

„Pe cărăturile Necunoscutului, am descoperit ciudate urme de pași. Am edificat teorii profunde, unele după altele, pentru a ne explica originea lor. În fine am reușit să reconstituim Ființa de la care provin urmele: suntem noi înșine.“

Obiectul Teosofiei

Așa cum subliniază Madame Blavatsky în *Key to Theosophy*, cel mai important obiect al Teosofiei este acela de a-i învăța pe discipoli și pe cei care sunt iubitori ai adevărului unele mari adevăruri morale. De aici și motoul adoptat de Societatea Teosofică: „Nu există religie deasupra adevărului“. Teosofia Eclectică a fost divizată în trei, după cum spune H. P. Blavatsky în aceeași lucrare:

1. **Credință într-o Zeitate absolută, care nu poate fi înțeleasă și supremă, ori esență infinită, care este la rădăcina naturii întregi, și a tot ce este, vizibil sau invizibil.**

2. **Credință în natura eternă imortală a omului, pentru că, fiind o radiație a Sufletului Universal, este dintr-o esență identică cu el.**

3. **Teurgia, ori „lucrarea divină“, ori facerea lucrării zeilor; de la theoi, zei, și ergein, a lucra. Termenul este foarte vechi, dar, cum ține de vocabularul misteriiilor, nu a intrat în limbajul popular. A fost o credință mistică – dovedită practic de adepții inițiați și de către preoști - că, devenind la fel de puri ca și ființele fără corp – adică prin reîntoarcerea la starea inițială de puritate a naturii, omul îi poate convinge pe zei să-i împărtășească misteriiile Divine, și chiar ca ei să devină ocazional vizibili, subiectiv ori obiectiv. Este aspectul transcendental al ceea ce acum este numit Spiritualism.**

Teosofia modernă, creată de Madame Blavatsky, respinge ca fiind foarte periculoase aspectele legate de magie și de necromanție prezente în Spiritualism.

Teurgia divină adevărată cere o puritate aproape supra-umană. Altfel, se poate degenera cu ușurință în magie neagră.

Teosofia, o nouă religie?

Teosofia nu este o religie, ci este adevărul care se află în spatele oricărei religii.

Putem spune că e o filosofie, deoarece ne aduce o explicație clară a evoluției sufletelor și corpurilor din sistemul nostru solar. Am putea spune că e și o religie, căci ne oferă o soluție de scurtare a evoluției noastre, așa cum e descrisă de filosofie. Ar putea fi știință, căci tratează aceste subiecte prin cunoaștere directă, ca rezultat al studiului.

Astfel, ca rezultat al investigației directe, Teosofia spune că omul are un suflet, ceea ce este în general acceptat, și șapte corpuri, care sunt instrumentele sale de manifestare în lumile diferite. Aceste lumi, ca diferite grade de densitate a agregării materiei, nu sunt separate în spațiu, ci sunt prezente simultan, chiar dacă omul nu este conștient în mod normal decât de existența sa în cea mai grosieră dintre lumi.

Moartea nu este ceva de temut, este o parte a evoluției firești a omului.

„Ceea ce este numit moarte este lăsarea în urmă a vehiculului ce aparține acestei lumi care se află cel mai jos, dar sufletul sau omul adevărat într-o lume superioară nu este mai schimbat sau afectat de aceasta decât este schimbat sau afectat omul fizic când își dă jos haina”, ne spune C.W. Leadbeater în *A Textbook Of Theosophy*, precizând că nu e vorba de speculație, ci de observație și experiment.

IMPORTANT DE REȚINUT

- Teosofia este adevărul aflat la baza tuturor religiilor.**
- Forțele naturii nu operează la întâmplare în Univers.**
- Suntem suflete nemuritoare și perfecțiunea Logosului e și în noi, pentru că trăim și existăm în El.**
- Nu e posibil să realizăm Natura Divină din noi prin experiențele unei vieți, așa că trebuie să ne reîncarnăm.**
- Când facem rău, creăm discordie în armonia universală, și răul făcut de noi trebuie echilibrat de un nou bine.**
- Noi toți, ignorant sau înțelept, sus sau jos, formăm un lanț în care cel mai puternic crește ajutându-l pe cel mai slab.**
- Religia și filosofia, știința și artele, comerțul și industria sau filantropia, toate acestea sunt canale prin care Natura Divină coboară pentru a-și releva Frumusețea. Înțelesul celor scrise pe frontonul templului din Delphi: “CUNOAȘTE-TE PE TINE ÎNSUȚI” devine clar. La capătul drumului suntem tot noi.**
- Teosofia modernă, creată de Madame Blavatsky, respinge ca fiind foarte periculoase aspectele legate de magie și de necromanție prezente în Spiritualism. Teosofia nu este o religie, ci este adevărul care se află în spatele oricărei religii.**
- Moartea nu este ceva de temut, este o parte a evoluției firești a omului.**